

FINANSOWANIE LOKALNYCH ORGANIZACJI TURYSTYCZNYCH

WARSZTATY LOKALNYCH ORGANIZACJI TURYSTYCZNYCH

PROF. NADZW. DR HAB. JACEK BORZYSZKOWSKI
POLITECHNIKA KOSZALIŃSKA
14. 11. 2017

Lokalna organizacja turystyczna jako DMO

„(...) organizacja odpowiedzialna za **zarządzanie** i/lub **marketing** poszczególnych destynacji turystycznych”

(Światowa Organizacja Turystyki – UNWTO, 2004)

Formy DMO

Liczba lokalnych DMO

Szacuje się, że w 21 krajach europejskich funkcjonują 3603 lokalne DMO

POTENCJALNE MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA ORGANIZACJI

Jak można finansować organizacje?

- środki publiczne
- składki członkowskie
- prowizje ze sprzedaży usług i rezerwacji
- sponsoring i dochody z reklam
- dochody z podatków lub innych opłat turystycznych

(Batarow, Bode, Jacobsen 2008)

- środki rządowe
- podatki turystyczne lub ich pochodne
- składki członkowskie
- opłaty z tytułu użytkowania lub korzystania z usług DMO
- przychody z hazardu i loterii
- sponsoring
- prowizje z rezerwacji i sprzedaży usług
- przychody ze sprzedaży

(*Destination Management & Marketing...*
2010)

- składki członkowskie
- lokalny podatek hotelowy
- różne podatki o charakterze turystycznym lub rekreacyjnym
- sponsoring

(Ritchie, Crouch 2003)

Jak można finansować organizacje?

ŚRODKI PUBLICZNE

Środki samorządów
lokalnych lub
regionalnych, agencji
rządowych itp.

INNE ŚRODKI

- Branża turystyczna
- Branża paraturystyczna
- Inne

SPOSOBY FINANSOWANIA ORGANIZACJI LOKALNYCH – PRZEGLĄD WYNIKÓW BADAŃ

Jak finansuje się lokalne DMO?

	1-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%
Środki rządowe (centralne)	17	0	0	0	0
Środki publiczne (regionalne lub lokalne)	11	19	19	23	21
Podatek hotelowy lub podobny	17	2	4	0	0
Składki członkowskie	38	6	2	2	2
Działalność gospodarcza	38	17	4	4	2
Inne źródła	26	4	4	4	2

Dla **63%** organizacji – udział w budżecie powyżej **40%**

UNWTO, 2004, N=47

Jak finansuje się lokalne DMO?

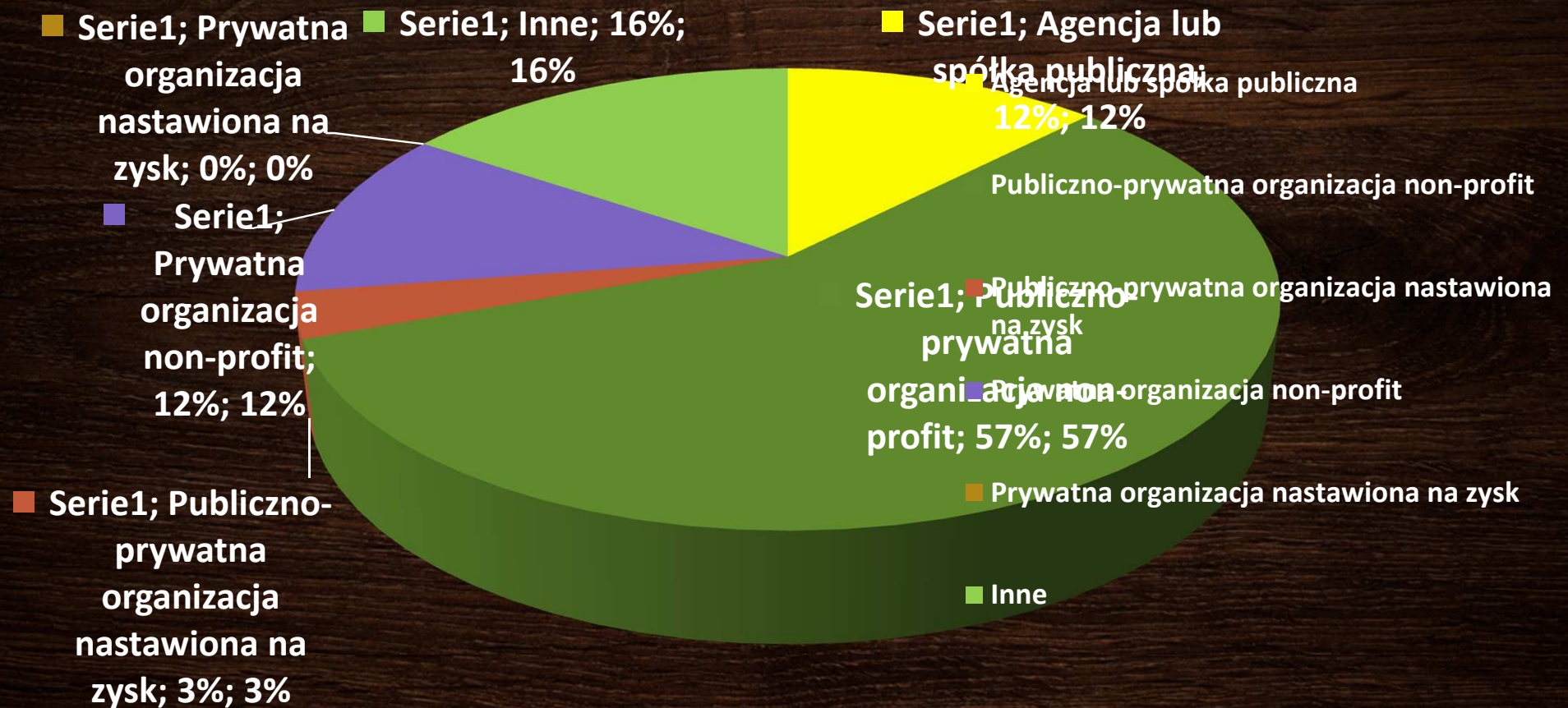
Przykład struktur czeskich i słowackich

	Czechy	Słowacja
Składki członkowskie	27,4	51,6
Granty, dotacje	50,6	48,1
Działalność gospodarcza	21,4	0,3
Darowizny	0,6	0,0

Holešinska, 2013

**PRZEGLĄD EUROPEJSKICH LOKALNYCH
ORGANIZACJI TURYSTYCZNYCH
(*N = 186*)**

Forma prawna organizacji lokalnych

Forma prawna LOTw Polsce

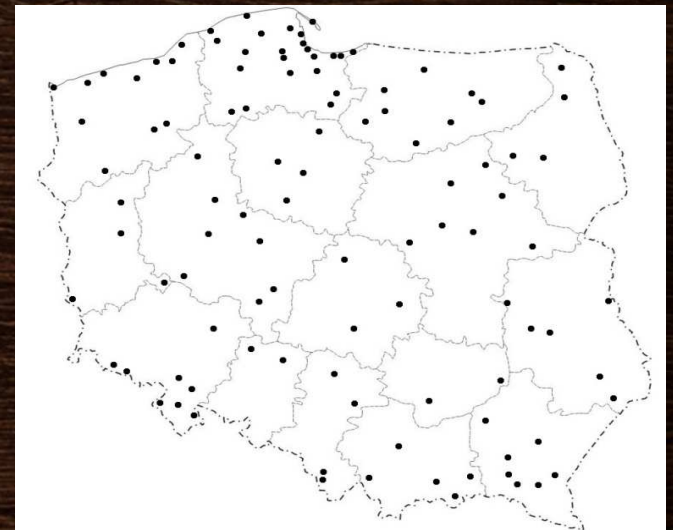
Lokalne organizacje turystyczne (LOT)

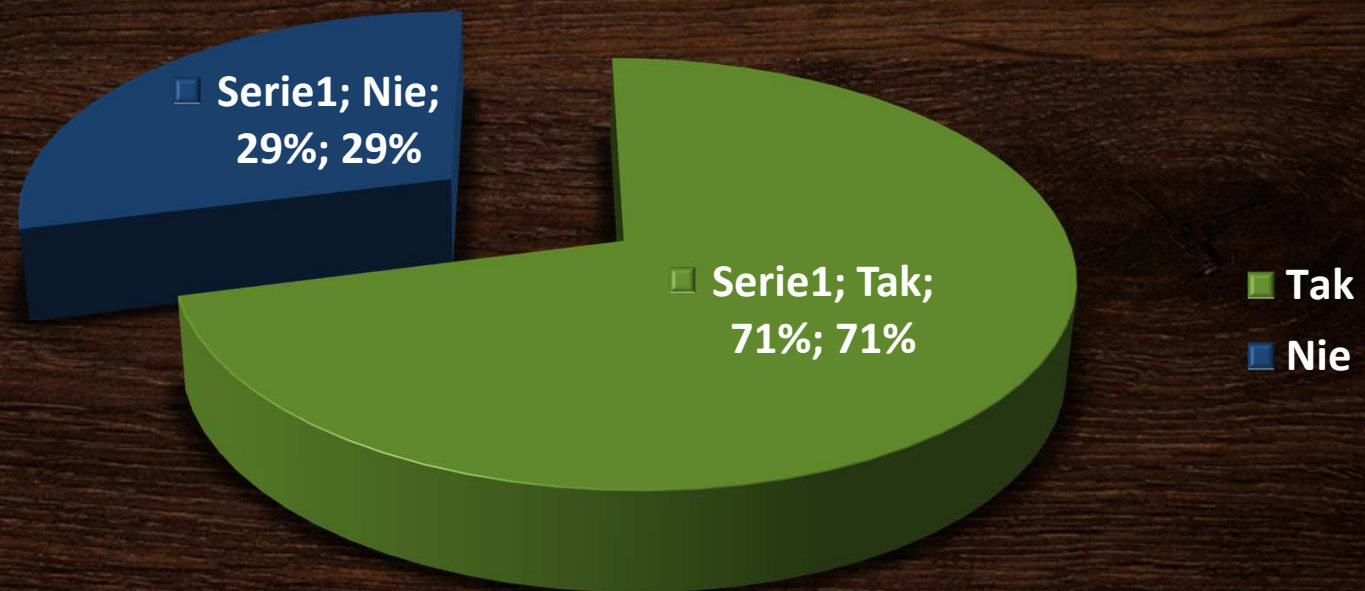
stowarzyszenia lub związki stowarzyszeń

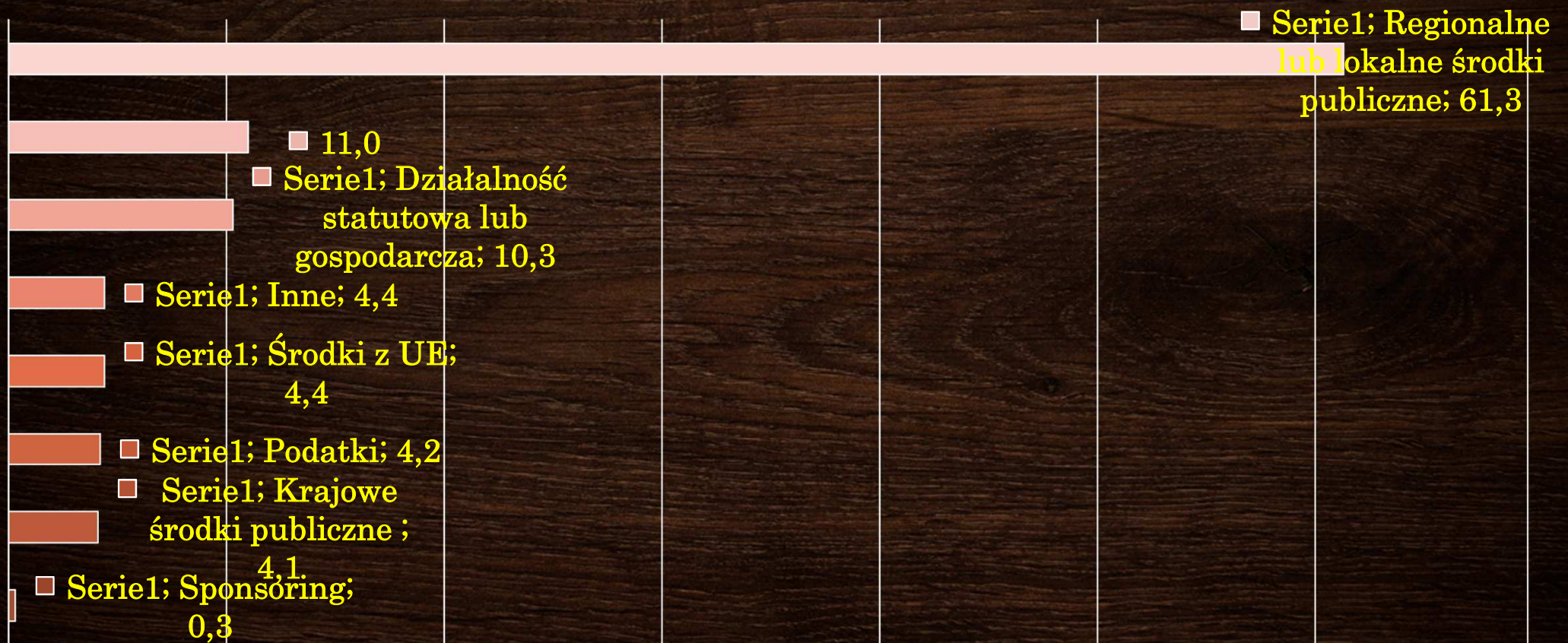
WARUNEK: członkostwo JST

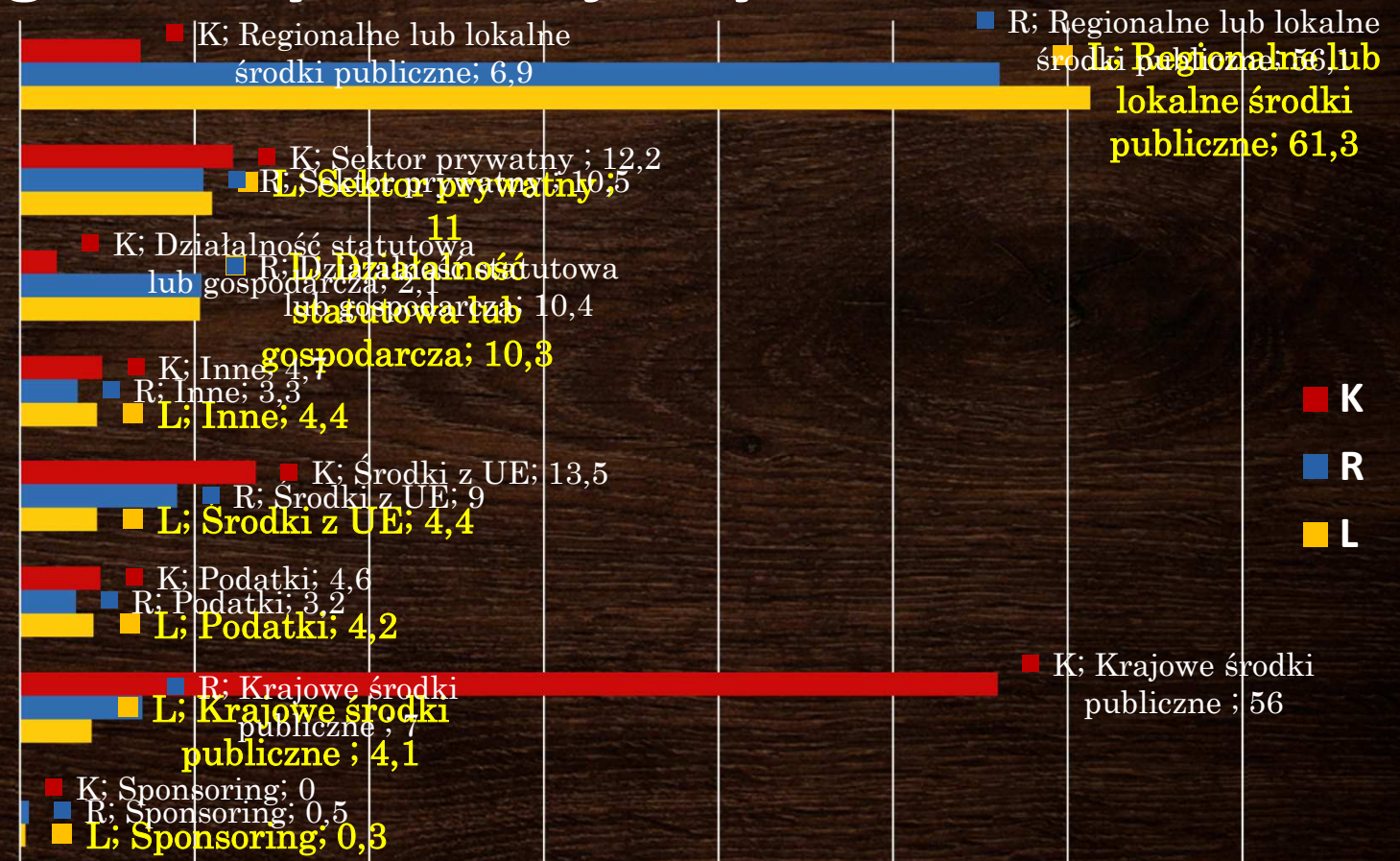
Struktura członkowska

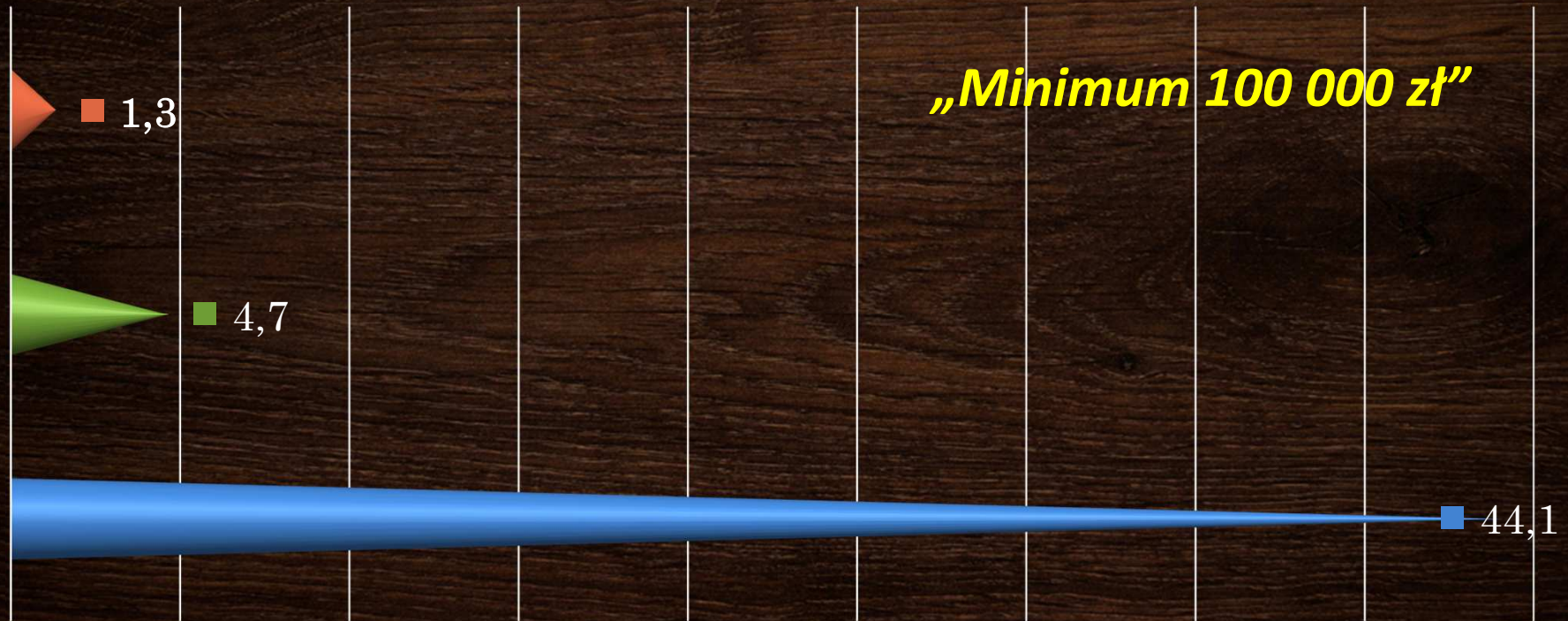
Jak finansuje się organizacje lokalne?

Finansowanie organizacji lokalnych na tle struktur regionalnych i krajowych

Wielkość budżetów (mln EUR)

OGÓLNY OBRAZ LOKALNYCH DMO W KRAJACH EUROPEJSKICH

Ogólna charakterystyka organizacji lokalnych

Średnia wielkość zatrudnienia – 12,6 osób

Dominująca forma prawna – publiczno-prywatna organizacja non-profit (57,0%)

Podstawowe źródło finansowania – regionalne lub lokalne środki publiczne (61,3%)

Średnia wielkość budżetu – 1,3 mln EUR

Rynki prowadzonych działań: lokalny (85,5%), regionalny (83,3%), krajowy (62,9%), zagraniczny (21,0%)

Ogólna charakterystyka wydatków

Podstawowe pozycje wydatków:

- promocja (53,1%)
- rozwój produktów turystycznych (8,8%)
- planowanie rozwoju turystyki (7,1%)
- informacja turystyczna (6,3%)

Udział wydatków:

- marketingowe – 68,5%
- strategia wspierania – 31,5%

Typy produktów turystycznych

Rodzaj turystyki – 82,4%

Miejsce – 81,9%

Usługa – 66,1%

Segment rynku – 39,8%

Obiekt – 39,5%

Inne – 45,3%

WYBRANE PRAKTYKI FINANSOWANIA ORGANIZACJI LOKALNYCH

Samorząd lokalny

1. Miasto Gdańsk – 3 305 000 zł

1. Miasto Poznań – 512 000 zł

2. Gminy

- ✓ do 10 000 mieszkańców – 4000 zł
- ✓ 10 000 – 20 000 mieszkańców – 5000 zł
- ✓ 10 000 – 30 000 mieszkańców – 6000 zł
- ✓ 30 000 – 50 000 mieszkańców – 7000 zł
- ✓ 50 000 – 70 000 mieszkańców – 9000 zł

Samorząd lokalny

DARLOT

1. Powiat sławieński – nie mniej niż 35 000 zł
2. Miasto Darłowo – 95 000 zł
3. JST nad morzem – 20 000 zł
4. Pozostałe JST – 10 000 zł

LOT „Ziemia Mrągowska”

1. Samorząd powiatowy – 0,30 zł / mieszkańca
2. Samorzady gminne:
 - Miasto Mrągowo – 1,00 zł / mieszkańca
 - Pozostałe – 0,50 zł / mieszkańca

Samorząd lokalny

Miasta europejskie

1. Około **15%** – np. Dublin, Zurych
2. Do nawet **100%** – Helsinki, Praga, Zagrzeb

Przedsiębiorcy – zatrudnienie

Gdańska Organizacja Turystyczna

1. Zatrudniający:

- ✓ do 5 osób – 800 zł
- ✓ 6-10 osób – 1030 zł
- ✓ 11-50 osób – 1240 zł

Przedsiębiorcy – możliwości recepcyjne

LOT Powiatu Gdańskiego

1. Możliwości recepcyjne (miejsca noclegowe/gastronomiczne)

- ✓ do 10 – 50 zł
- ✓ do 30 – 100 zł
- ✓ do 100 – 300 zł
- ✓ powyżej 100 – 500 zł

PLOT

1. Hotele – 25 zł / pokój

Przedsiębiorcy – roczne obroty

LOT Mazury Południowe

1. Gospodarstwa agroturystyczne i MŚP

- ✓ do 20 000 zł – 345 zł
- ✓ do 50 000 zł – 460 zł
- ✓ do 100 000 zł – 690 zł
- ✓ do 250 000 zł – 805 zł
- ✓ do 500 000 zł – 920 zł
- ✓ do 1 000 000 zł – 1150 zł
- ✓ powyżej 1 000 000 zł – 1380 zł

Równość składek

Wątecka LOT

1. Wysokość składki – 120 zł

Wątecka Lokalna
Organizacja Turystyczna

Opłaty miejscowe

Kosice Tourism

1. Miasto Koszyce – wpłata do organizacji **0,60 EUR** za każdy osobonocleg
2. Stanowi to **60%** wszystkich opłat miejscowych

LOT Mazury

1. Powiat giżycki i m. Giżycko przekazuje **50%** dochodów z tytułu pobierania opłaty miejscowej

Działalność gospodarcza

Turismo de Lisboa

1. Działalność gospodarcza – **24%** budżetu

SYSTEMY FINANSOWANIA W STRUKTURACH CZŁONKOWSKICH

1. **Równe składki** dla wszystkich członków
2. Wysokość składek zróżnicowana w zależności od **podmiotu**, np. podział na powiaty, gminy (miejskie, wiejskie), przedsiębiorstwa
3. **Osoby** – wysokość składki uzależniona od:
 - ✓ liczby mieszkańców – dla powiatów, gmin i samorządów wojewódzkich
 - ✓ liczby pracowników – dla podmiotów gospodarczych
4. **Finanse** – wysokość składki zależna od:
 - ✓ wysokości budżetu zrealizowanego w roku poprzednim – dla JST
 - ✓ obrotu firmy w roku poprzednim – dla podmiotów gospodarczych
5. Inny wariant, np. **system mieszany**

WNIOSKI

1. **Zróżnicowane możliwości finansowania**
2. **Znaczny udział środków publicznych w finansowaniu**
3. **Różne systemy składek członkowskich**
4. **Dysproporcje w wielkości budżetów**

PROBLEMY FINANSOWANIA LOKALNYCH ORGANIZACJI TURYSTYCZNYCH

**1. Jaki system składek członkowskich?
Kto może lub powinien być członkiem LOT?**

**2. Jaki udział JST?
(w finansowaniu; władze LOT itd.)**

**3. Czy i jakie wsparcie ROT?
(finansowe, merytoryczne itd.)**

4. Współpraca pomiędzy LOT a nauką

5. Jaka struktura wydatków?

6. Inne...?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!